

Dades generals de l'assignatura

6 ECTS 3r curs / 1r semestre/ obligatòria

Núria Oriol Peregrina

noriol@umanresa.cat

Llicenciada en Psicologia. Diploma de Postgrau en Patologia del llenguatge. Màster Universitari en Bioètica. Logopeda a MútuaTerrassa Sociosanitària.

Laia Sala Gorgas

esala@umanresa.cat

Diplomada en Logopèdia. Postgrau en Dany Cerebral. Llicenciada en Psicopedagogia. Graduada en Magisteri d'Educació Infantil.

Descripció general de l'assignatura

L'assignatura pretén proporcionar unes pràctiques professionals que permetin a l'alumne incorporar els valors professionals i les competències pròpies del logopeda. L'objectiu està dirigit a:

- Desenvolupar la capacitat d'observació per entendre les pràctiques exploratòries i d'intervenció.
- Adquirir un coneixement pràctic per a l'avaluació i la intervenció logopèdica.
- Adquirir la formació pràctica per al treball individual, grupal, cooperatiu i de mediació amb facilitador.
- Adquirir o desenvolupar els recursos personals per a la relació amb pacients i famílies: desenvolupar tècniques d'observació, habilitats socials i comunicatives, habilitats professionals, tècniques de dinamització o presa de decisions.
- Utilitzar tecnologies de la informació i de la comunicació.
- Desenvolupar una actitud crítica de la pròpia actuació com a professional.

Competències

G3. Interactuar amb altres persones amb empatia, demostrant habilitats en les relacions interpersonals.

CB2. Que els estudiants sàpiguen aplicar els seus coneixements al seu treball o vocació d'una forma professional i posseeixin les competències que solen demostrar-se per mitjà de l'elaboració i defensa d'arguments i la resolució de problemes dins la seva àrea d'estudi.

CB4 - Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.

T3. Interactuar en contextos globals i internacionals per identificar necessitats i noves realitats que permetin transferir el coneixement cap a àmbits de desenvolupament professional actuals o emergents, amb capacitat d'adaptació i d'autodirecció en els processos professionals i d'investigació.

T4 - Mostrar habilitats per a l'exercici professional en entorns multidisciplinaris i complexos, en coordinació amb equips de treball en xarxa, ja sigui en entorns presencials o virtuals, mitjançant l'ús

informàtic i informacional de les TIC.

T5 - Exercir la ciutadania activa i la responsabilitat individual amb compromís amb els valors democràtics, de sostenibilitat i de disseny universal a partir de pràctiques basades en l'aprenentatge, servei i en la inclusió social.

T6 - Fer servir diferents formes de comunicació, tant orals com escrites o audiovisuals, en la llengua pròpia i en llengües estrangeres, amb un alt grau de correcció en l'ús, la forma i el contingut.

E1 - Dissenyar, implementar i avaluar accions de prevenció dels trastorns de la comunicació i el llenguatge.

E2 - Explorar, avaluar, diagnosticar i emetre pronòstic d'evolució dels trastorns de la comunicació i el llenguatge des d'una perspectiva multidisciplinària, fundada en la capacitat d'interpretació de la història clínica per al que s'aplicaran els principis basats en la millor informació possible i en condicions de seguretat clínica.

E3 - Usar les tècniques i instruments d'exploració propis de la professió i registrar, sintetitzar i interpretar les dades aportades integrant-les al conjunt de la informació.

E4 - Dominar la terminologia que permeti interactuar eficaçment amb altres professionals.

E5. Dissenyar i dur a terme els tractaments logopèdics, tant individuals com col·lectius, establint objectius i etapes, amb els mètodes, tècniques i recursos més eficaços i adequats, i atenent a les diferents etapes evolutives de l'ésser humà.

E6 - Seleccionar, implementar i facilitar l'aprenentatge de sistemes de comunicació augmentatius així com el disseny i ús de pròtesis i ajudes tècniques necessàries adaptats a les condicions físiques, psicològiques i socials dels seus pacients

E7. Assessorar a famílies i a l'entorn social dels usuaris, afavorint la seva participació i col·laboració en el tractament logopèdic.

E8. Ser capaç de treballar en els entorns escolar, assistencial, sanitari, sociosanitari, així com en equips uniprofessionals i multiprofessionals. Assessorar en l'elaboració, execució de polítiques d'atenció i educació sobre temes relacionats amb la prevenció i assistència logopèdica.

E10. Conèixer els límits de la professió i les seves competències sabent identificar quan és necessari un tractament interdisciplinari o la derivació a un altre professional.

E11. Explicar i argumentar el tractament seleccionat.

E12. Conèixer, dissenyar i aplicar programes preventius relacionats amb la logopèdia, i fomentar les habilitats comunicatives en la població.

E13 - Ser capaç de desenvolupar habilitats com: regular el seu propi aprenentatge, resoldre problemes, raonar críticament i adaptar-se a situacions noves.

E15 - Conèixer els trastorns de la comunicació, el llenguatge, la parla, l'audició, la veu i les funcions orals no verbals.

E16 - Conèixer i valorar de forma crítica les tècniques i els instruments d'avaluació i diagnòstic en logopèdia, així com els procediments de la intervenció logopèdica.

E17 - Ser capaç d'establir una comunicació clara i eficient amb el pacient, els seus familiars i amb la resta de professionals que intervenen en la seva atenció adaptant-se a les característiques sociolingüístiques i

culturals de l'interlocutor.

E20 - Manejar les tecnologies de la comunicació i la informació.

E22 - Incorporar els principis ètics i legals de la professió a la pràctica, integrant els aspectes socials i comunitaris en la presa de decisions.

E23- Ser capaç d'exercir la professió, respectant l'autonomia del pacient, els seus determinants genètics, demogràfics, culturals i econòmics, aplicant els principis de justícia social i comprenent les implicacions ètiques de la salut en un context mundial en transformació.

Resultats d'aprenentatge

1. Utilitza adequadament proves diagnòstiques i les interpreta.
2. Dissenya projectes d'intervenció i aplica tractaments logopèdics sota la supervisió d'un tutor.
3. Demostra que respecta el codi ètic de la professió durant la realització de les pràctiques professionals respectant la confidencialitat de les dades dels pacients i sent conscient dels límits de la seva actuació.
4. Participa en les sessions de discussió de casos dels equips de professionals dels centres de pràctiques contribuint a la creativitat i a l'innovació tant de les estratègies com els materials d'intervenció.
5. Condueix entrevistes amb els pacients i els seus cuidadors, en què s'exposen qüestions tant relatives al diagnòstic logopèdic com als objectius del tractament amb el registre i estil adequat al context familiar i social de cada cas.
6. Maneja les tecnologies de la informació i de la comunicació de forma àmplia per resoldre diferents tasques de l'exercici professional com l'elaboració de materials personalitzats, l'organització de la documentació o la recerca d'informació.
7. Elabora i presenta de forma oral o escrita informes d'exploració i diagnòstic, seguiment, finalització i derivació.
8. Avalua les característiques de la comunicació, el llenguatge oral i escrit, la parla, la veu o la deglució dels pacients, a partir de l'observació dels mateixos.
9. Mostra habilitats indicatives d'una escolta activa durant les entrevistes amb els pacients i els seus familiars.
10. Analitza les opcions de diagnòstic i les possibilitats d'intervenció en casos pràctics de la logopèdia.
11. Distingeix les característiques, limitacions i condicionants dels recursos assistencials de sistemes públic i privat de salut.
12. Assumeix diferents responsabilitats en el treball individual o col·laboratiu i avalua els resultats obtinguts.
13. Es desenvolupa en contextos d'interacció virtual mitjançant l'ús de les TIC.
14. Planteja intervencions en coherència als valors democràtics i de sostenibilitat mostrant respecte als drets fonamentals de les persones.
15. Utilitza el llenguatge audiovisual i les seves diferents recursos, per expressar i presentar continguts

vinculats al coneixement específic de l'àmbit.

16. Defineix objectius d'aprenentatge propis i dissenya processos de desenvolupament coherents i realistes amb els mateixos objectius i el temps de què es disposa.

17. Es desenvolupa en situacions complexes o que requereixin el desenvolupament de noves solucions tant en l'àmbit acadèmic com laboral o professional dins l'àmbit de la logopèdia.

18. Comunicar a tot tipus d'audiències (especialitzades o no) de manera clara i precisa coneixements, metodologia, idees, problemes i solucions en l'àmbit de la logopèdia.

Blocs didàctics

BLOC 1. Competències per explorar els pacients

- tècniques d'observació,
- habilitats socials i comunicatives,
- habilitats professionals,
- tècniques de dinamització o presa de decisions.

BLOC 2. Pràctica simulada

- Preparació de la pràctica
- Pràctica simulada a la CU+
- Reflexions sobre la pràctica

BLOC 3. Casos clínics

- Descripció dels casos
- Buidatge de tests estandarditzats i tasques
- Pla d'intervenció: objectius, tasques, reavaluació
- Orientació al pacient, a la família i als professionals

BLOC 4. Tecnologia de la informació i de la comunicació

- Eines per utilitzar amb els pacients: pictotraductor, ARASAAC, etc.
- Eines per compartir informació: google drive, dropbox, etc.

Activitats Formatives

Simulacres, jocs, dinàmiques, role play, dramatitzacions

Cerca bibliogràfica

Visualització de vídeos i conferències

Discussions i comentaris de documents (audiovisuals, escrits, orals...)

Debats, col·loquis, converses o grups de discussió

Realització d'activitats o exercicis pràctics

Treballs d'ampliació i síntesi
Construcció/elaboració de materials o productes
Elaboració d'informes o resums
Confecció de portafolis, memòries o projectes
Exposicions orals i defenses de projectes
Correcció/revisió d'exercicis i seguiment

Instruments d'avaluació	Contingut %	Recuperable	%Total
Observació de la participació	Participació reflexionada cas 1	No	2,5
	Participació reflexionada cas 2	No	2,5
Seguiment del treball realitzat	Pràctica simulada	No	25
Informes del propis estudiants, tutors externs i tribunal	Anàlisis de casos (individual)	22,5% Sí	45
	Anàlisis de casos (individual)	22,5% Sí	
Realització de Treballs o projectes requerits	Exercici TIC	No	25

Bibliografia

Básica

Albaladejo M. La comunicació més enllà de les paraules: què comuniquem quan creiem que no comuniquem. Barcelona: Graó; 2007. Recuperat de: http://cataleg.upc.edu/record=b1314160~S1*cat

Borrell i Carrió F. Manual de entrevista clínica para la atención primaria de salud. Barcelona: Doyma; 1989. Recuperat de: http://cataleg.upc.edu/record=b1281262~S1*cat

Buckman R. Com donar les males notícies: una guia per a professionals de la salut. Vic: Eumo; 1998. Recuperat de: http://cataleg.upc.edu/record=b1282284~S1*cat

Tizón García JL. Apuntes para una psicología basada en la relación. 4a ed. Barcelona: Biblària; 1995. Recuperat de: http://cataleg.upc.edu/record=b1249484~S1*cat

Complementària

Amadeo I, Solé J. Curs pràctic de redacció. Barcelona: Educaula; 2009. Recuperat de:
http://cataleg.upc.edu/record=b1393428~S1*cat

Bassols MM, Torrent AM. Models textuais: teoria i pràctica. Vic: Eumo; 1996. Recuperat de:
http://cataleg.upc.edu/record=b1281941~S1*cat

Camps V. La voluntad de vivir: las preguntas de la bioética. Barcelona: Ariel; 2005.

Cléries X. La comunicació: una competencia esencial para los profesionales de la salud. Barcelona: Elsevier/Masson; 2006. Recuperat de: http://cataleg.upc.edu/record=b1297973~S1*cat

Cléries X. El pacient té la paraula: la comunicació amb els professionals de la salut. Barcelona: Viguera; 2009. Recuperat de: http://cataleg.upc.edu/record=b1445259~S1*cat

Luban-Plozza B, editor. El enfermo psicossomático en la práctica. Barcelona: Herder; 1997.

Mendizábal de la Cruz N. Guía práctica para la elaboración de informes logopédicos. Madrid: Editorial Medica Panamericana; 2013. Recuperat de: http://cataleg.upc.edu/record=b1440507~S1*cat

Tizón García JL. Componentes psicológicos de la práctica médica: una perspectiva desde la atención primaria. 4a ed. Barcelona: Biblària; 1996. Recuperat de:
http://cataleg.upc.edu/record=b1272709~S1*cat

Torras de Beà E. Dislexia en el desarrollo psíquico: su psicodinámica. Barcelona: Paidós; 2002. 135 p. Recuperat de: http://cataleg.upc.edu/record=b1379949~S1*cat

Documents editats per entitats

Col·legi de Logopedes de Catalunya. Codi d'ètica professional [Internet]. Barcelona: Col·legi de Logopedes de Catalunya; 2003. Recuperat de: http://www.clc.cat/pdf/codi-etic-del-clc/codi_etic_ca.pdf

Gerència d'Atenció Ciutadana del CatSalut, editor. Carta de drets i deures dels ciutadans en relació amb la salut i l'atenció sanitària [Internet]. Barcelona: CatSalut; 2015. Recuperat de:
http://canalsalut.gencat.cat/web/.content/home_canal_salut/ciutadania/drets_i_deures/destacats/carta-drets-deures.pdf

Pàgines web

Dropbox [Internet]. [citad 6 juny 2017]. Recuperat de: <https://www.dropbox.com/?landing=cntl>

Google Drive: almacenamiento en la nube, copias de seguridad de fotos, documentos y mucho más [Internet]. [citad 6 juny 2017]. Recuperat de: https://www.google.com/intl/es_ALL/drive/

Pictotraductor: comunicació sencilla con pictogramas [Internet]. [citad 6 juny 2017]. Recuperat de: <http://www.pictotraductor.com/>